

UPRAVNO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Evidenčna številka: UL0007300

Datum odločbe: 28.03.2013

Senat, sodnik posameznik: mag. Darinka Dekleva Marguč (preds.), Agata Zavašnik

(poroč.), mag. Damjan Gantar

Področje: PRAVO VIZUMOV, AZILA IN PRISELJEVANJA

Institut: mednarodna zaščita - pospešeni postopek - pogoji za odločanje v pospešenem postopku - kršitev pravil postopka

Zveza: ZMZ člen 54.

ZUS-1 člen 64, 64/1, 64/1-3.

Jedro

V obravnavanem primeru niso bili izpolnjeni vsi formalni pogoji iz 54. člena ZMZ za zavrnitev prošnje v pospešenem postopku.

Tožena stranka se do okoliščin, ki jih je tožnik navedel kot razlog za zapustitev izvorne države in za vložitev prošnje za mednarodno zaščito ni opredelila.

Izrek

Tožbi se ugodi in se izpodbijana tožena stranka št. 2142-94/2012/3 (1312-12) z dne 20. 9. 2012 odpravi in se zadeva vrne toženi stranki v ponoven postopek.

Obrazložitev

Tožena stranke je z izpodbijano odločbo odločila, da se tožba tožnika zavrne kot očitno neutemeljena na podlagi 4., 5. in 6. točke prvega odstavka 55. člena Zakona o mednarodni zaščiti (v nadaljevanju ZMZ). V obrazložitvi je navedla, da je tožnik pripotoval v Republiko Slovenijo brez dokumentov, ki bi zadostovali za ugotavljanje tožnikove identitete. Povedal je, da je iz Tunizije odpotoval z letalom do Turčije, kjer je bival en dan, nato pa je odpotoval v Grčijo, kjer je bival eno leto. Nato je odšel v Srbijo, kjer je bival en dan, nato pa je pripotoval v Republiko Slovenijo. V policijskem postopku v Kopru je navedel druge osebne podatke kot pri podaji prošnje. Povedal je, da je v Grčiji poskušal zaprositi za mednarodno zaščito, vendar so mu na policijski postaji dejali, da v Grčiji ni mogoče pridobiti mednarodne zaščite. Kot razlog za zapustitev izvorne države je navedel, da je bil v izvorni državi zaposlen kot voznik osebe po imenu A.A., ki je poročen s hčerko B.B. (bivši predsednik Tunizije). Ko se je v januarju 2011 začela revolucija, so napadli vse voznike in delavce, ki so delali

za osebo po imenu A.A., razbili in zažgali so tudi tožnikov tovornjak in požgali njegovo hišo. V očeh revolucionarjev so bili delavci, ki so delali za osebo po imenu A.A. izdajalci oziroma pripadniki starega režima. Bilo ga je strah za življenje, zato je zapustil izvorno državo. Sedaj ga je strah vrnitve v izvorno državo, saj je v očeh revolucionarjev izdajalec in pripadnik starega režima. Prepričan je, da ga bodo ubili, če se vrne v izvorno državo. Po tem, ko je zapustil izvorno državo, so večkrat prišli k njegovi sestri in materi tožnika in ju spraševali, kam je pobegnil. Po tožnikovi presoji so bili islamski ekstremisti. Povedal je tudi, da ni bil nikoli politično aktiven. Meni tudi, da ne bi mogel prebivati v nobenem drugem kraju v izvorni državi, saj bi ga našli pripadniki trenutnega režima. Povedal je tudi, da pozna žensko, ki je bila zaposlena kot tajnica gospoda A.A., stara je bila 27 let, ko so jo revolucionarji ubili.

Tožena stranka na podlagi navedenega meni, da je tožnik želel z vložitvijo prošnje za mednarodno zaščito le odložiti prisilno odstranitev iz države, prošnje ni vložil v najkrajšem možnem času, prav tako pa je lažno predstavljal razloge na katere se sklicuje. Istovetnost tožnika so policisti ugotovili na podlagi njegove lastne izjave. Istovetnost je v postopku spremenil, njegovo pojasnilo, da se je bal, da bi ga vrnili v Republiko Srbijo, pa tožena stranka ne šteje kot opravičljivega, saj je tožnik po lastnih izjavah pred tem kar eno leto nezakonito bival v Grčiji. Rok za vložitev prošnje za mednarodno zaščito ni časovno omejen, ga pa je potrebno razlagati v nekaterih razumnih okvirih. Tožena stranka razume čas tožnika preživet v Turčiji kot čas, ko si je tožnik organiziral pot naprej, nikakor pa ne more všteti tudi časa preživetega v Grčiji, kjer se je tožnik nahajal eno leto. Oseba, ki je zapustila izvorno državo zaradi nepremostljivih težav in grožnje s smrtjo, bi po mnenju tožene stranke v prvi državi, kjer se ji ponudi možnost, zaprosila za mednarodno zaščito. Čeprav je tožnik na izrecno vprašanje uradne osebe, ali je v Grčiji poizkušal zaprositi za mednarodno zaščito, odgovoril pritrdilno in pojasnil, da so mu na policijski postaji rekli, da v Grčiji ni mogoče dobiti zaščite, tožena stranka meni, da navedeno ne pojasnjuje in opravičuje tožnikovih ravnanj. Glede na stanje v grškem azilnem sistemu v tistem času tožena stranka dopušča možnost, da so tožniku na policijski postaji dejansko rekli, da v Grčiji ne morejo pridobiti mednarodne zaščite, vendar pa bi bilo mogoče od tožnika v tem primeru utemeljeno pričakovati, da si bo čim prej prizadeval pridobiti zaščito v naslednji varni državi. Glede na to, da je tožnik pri sprejemu prošnje pojasnjeval, da je v postopku pri policijski postaji Ilirska Bistrica navajal drugačne osebne podatke kot kasneje pri sprejemu prošnje zaradi strahu pred vrnitvijo v Srbijo, tožena stranka meni, da se je tožnik zavedal, da nezakonito bivanje na ozemlju neke države pomeni tveganje prisilne odstranitve. Tožnik za mednarodno zaščito ni zaprosil niti v Srbiji, kjer je bil en dan. Zato sklepa, da je tožnik vložil prošnjo za mednarodno zaščito zato, da bi odložil prisilno odstranitev iz države, kar izhaja iz njegovih ravnanj. Tožnik pa je s svojim ravnanjem vzbudil tudi dvom v resničnost svojih izjav v zvezi z razlogi za zapustitev izvorne države. Tožena stranka meni, da če bi bil tožnik v izvorni državi resnično preganjan, bi bila vsa njegova ravnanja po zapustitvi izvorne države usmerjena v iskanje zaščite. Tožena stranka se sklicuje na sodbi Vrhovnega sodišča RS št. I Up 1685/2006 in I Up 426/2009.

Meni tudi, da ni mogoče sklepati, da bi tožniku ob vrnitvi v izvorno državo grozila resna škoda v smislu 28. člena ZMZ. V izvorni državi tožnika kot je splošno znano, ne obstaja situacija mednarodnega ali oboroženega spopada, saj bi v nasprotnem primeru mediji v takšni situaciji v zadevni državi nedvomno poročali, kot je bilo to v času vstaje tunizijskega naroda proti režimu Ben Alija in sicer v januarju 2011, ko je Ben Ali tudi odstopil. Poleg tega pa je toženi stranki tudi v zvezi z njenim delovnim področjem in odločanjem o prošnjah drugih prosilcev za mednarodno zaščito iz iste izvorne države, pa tudi v zvezi s spremljanjem sodne prakse s področja mednarodne zaščite nekaterih drugih držav EU znano, da varnostna država v Tuniziji ni takšna, da bi vzpostavljala utemeljen razlog, da bi bila vsaka, v to državo vrnjena oseba, soočena z utemeljenim tveganjem, da utrpí resno škodo v smislu 28. člena ZMZ.

Tožnik se z odločitvijo tožene stranke ne strinja in vlaga tožbo zaradi nepravilne uporabe materialnega prava, bistvenih kršitev pravil postopka ter zaradi zmotne in nepopolne ugotovitve dejanskega stanja. Meni, da tožena stranka ni imela podlage za odločanje o tožnikovi prošnji za mednarodno zaščito v pospešenem postopku. Tožena stranka tudi ni ugotovila nobenih neskladij oziroma nekonsistentnosti v zvezi s tožnikovo izjavo, zakaj zaproša za mednarodno zaščito, ne drži pa tudi to, da med njegovimi izjavami in ravnanji obstajajo takšna nasprotja, da tožnikovim izjavam ni mogoče verjeti, kot je povsem protispisno ugotavljala

tožena stranka. Meni, da je odločitev tožene stranke preuranjena, saj ni ugotavljala pogojev za priznanje mednarodne zaščite iz drugega in tretjega odstavka 2. člena ZMZ. Le splošno je ugotavljala, da varnostna situacija v izvorni državi ni takšna, da bi vzpostavljala utemeljen razlog, da bi bila vsaka v to državo vrnjena oseba soočena z utemeljenim tveganjem, da bo utrpela resno škodo v smislu 28. člena ZMZ. Pravnomočna zavrnitev prošnje za mednarodno zaščito pomeni, da je prosilec za mednarodno zaščito lahko prisilno odstranjen v državo, iz katere je prišel. Zato mora zavrnitev prošnje za mednarodno zaščito vsebovati tudi celovito presojo, da prisilna odstranitev ne bo povzročila ogroženosti prosilčevega življenja ali svobode ter da prosilec za mednarodno zaščito v tej državi ne bo izpostavljen mučenju ali nečloveškemu in poniževalnemu ravnanju ali kaznovanju. Pri ugotavljanju, ali obstajajo utemeljeni razlogi za oceno, da je podano tveganje za kršitev pravic iz 3. člena EKČP v primeru vrnitve v izvorno državo je nujno, da pristojni organ presodi skozi ugotavljanje razmer oziroma informacij o državi izvora ta dejstva presodi, kar pa tožena stranka ni storila. Da obstaja utemeljeno tveganje, da bo tožnik v primeru vrnitve v matično državo izpostavljen kršitvam pravic iz 18. člena Ustave RS in 3. člena EKČP izhaja tudi iz Poročil o stanju v tožnikovi izvorni državi, ki so javno dostopni na spletu. Predlaga dokaz z zaslišanjem tožnika in v vpogled v poročilo Amnesty International iz leta 2012. Na policijski postaji Ilirska Bistrica je res navedel drugačne podatke kot pri sami podaji prošnje za mednarodno zaščito, zato priznava, da takšno ravnanje ni pravilno. Pojasnjuje, da to ravnanje izvira zaradi strahu, da bi bil vrnjen v izvorno državo, v kateri je njegovo življenje ogroženo. Nepravilna pa je navedba, da je to storil iz strahu, da ne bi bil vrnjen v Srbijo. Pri tem je prišlo očitno do napake pri pisanju zapisnika, ki je na dan podaje same prošnje ni opazil in ji ni ugovarjal. Ta napaka pa zanj ne sme biti usodna. Ne drži tudi, da med njegovimi izjavami in ravnanjem obstajajo takšna nasprotja, da njegovim izjavam ni mogoče verjeti. V zvezi s tem mu tožena stranka neutemeljeno očita predvsem to, da prošnje za mednarodno zaščito ni vložil v najkrajšem možnem času. Pojasnjuje, da je v Grčiji zaprosil za mednarodno zaščito, vendar so mu tam povedali, da azila ni mogoče pridobiti. Dovoljeno pa mu je bilo enomesečno bivanje. Kakšne so razmere v azilnem sistemu Grčije je splošno znano. Res je, da ni zaprosil za mednarodno zaščito v Srbiji, vendar to ne kaže, da so njegove izjave o ogroženosti njegovega življenja v Tuniziji neverodostojne. Prizadeval si je, da bi mednarodno zaščito pridobil v Nemčiji, ker tam živi njegov stric. Znašel se je v stresni življenjski situaciji, ko je moral na hitro zapustiti svojo domovino in zbežati v tujino. Predlaga, naj sodišče izpodbijano odločbo razveljavi in zadevo vrne toženi stranki v ponoven postopek.

Tožena stranka je sodišču predložila upravne spise, posebnega odgovora na tožbo pa ni predložila.

Tožba je utemeljena.

Po presoji sodišča tožena stranka ni pravilno odločila, ko je o tožbi tožnika odločila v pospešenem postopku in tožbo zavrnila na podlagi 4., 5. in 6. točke prvega odstavka 55. člena ZMZ. Odločanje v pospešenem postopku določa 54. člen ZMZ, ki določa, da pristojni organ lahko odloči o prošnji v pospešenem postopku, če se da dejansko stanje v celoti ugotoviti na podlagi dejstev in okoliščin iz prve do osme alineje 23. člena tega zakona, če so ti podani. Po presoji sodišča v obravnavanem primeru niso bili za zavrnitev prošnje v pospešenem postopku izpolnjeni vsi formalni pogoji iz 54. člena ZMZ.

Sodišče meni, da tožena stranka ni pravilno odločila o zavrnitvi prošnje v pospešenem postopku po določbi 4. točke iz prvega odstavka 55. člena ZMZ, ki določa, da pristojni organ lahko v pospešenem postopku obravnava prošnjo kot očitno neutemeljeno zavrne, če prosilec lažno prestavlja razloge, na katere se sklicuje, predvsem kadar so njegove navedbe nekonsistentne, protislovne, malo verjetne, nezadostne in v nasprotju z informacijami o izvorni državi iz 8. alineje 23. člena tega zakona. Tožnik je prošnjo za priznanje mednarodne zaščite utemeljeval s tem, da je bil v izvorni državi zaposlen kot voznik osebe po imenu A.A., ki je bil poročen s hčerko B.B., bivšega predsednika Tunizije. Ko se je v januarju 2011 začela revolucija, so ga pretepli, mu razbili avtomobil in mu zažgali hišo. V očeh revolucionarjev je tako označen kot izdajalec in pripadnik starega režima. Zato se boji, da bi ga v izvorni državi, v kolikor bi bil vanjo vrnili, ubili. Tožena stranka v svoji odločbi po presoji sodišča pavšalno navaja, da je tožnik s svoji ravnanji vzbudil dvom v resničnost svojih izjav v zvezi z razlogi za zapustitev izvorne države, ker je eno leto bival v Grčiji in tam za mednarodno zaščito ni zaprosil, prav tako ne, ko je en dan bival v Srbiji. Tožena stranka se ni opredelila do

tožnikovih izjav, da so ga pretepli, mu razbili tovornjak in mu požgali hišo. Ni se argumentirano opredelila do tega, zakaj tem tožnikovim navedbam ne verjame. Tožena stranka bi morala z gotovostjo ugotoviti, ali je dogodek, ki ga je tožnik navedel kot razlog za zapustitev izvorne države resničen. Tožena stranka se namreč do okoliščin, ki jih je tožnik navedel kot razlog za zapustitev izvorne države in za vložitev prošnje za mednarodno zaščito ni opredelila. Zgolj dejstvo, da je tožnik eno leto bival v Grčiji, po presoji sodišča za presojo, da v izvorni državi ni bil preganjan, ne zadostuje. Tožena stranka bi se morala kot rečeno določno opredeliti do tožnikovih navedb, da so mu požgali hišo, mu razbili tovornjak, vse to zaradi razloga, ker je bil zaposlen kot voznik pri A.A., ki je bil poročen s hčerko bivšega predsednika Tunizije. Pri tem tudi ni nepomembno, da je tožena stranka, ki tožniku očita, da je eno leto bival v Grčiji, sama navaja, da je mogoče pritrditi njegovim navedbam, da je v Grčiji res zaprosil za mednarodno zaščito, vendar so mu dejali, da mednarodne zaščite ne more pridobiti. Prav tako ni nepomembno, da je tožena stranka pritrdila tožniku, da razume čas prosilca preživet v Turčiji kot čas, ko si je organizira prevoz naprej in sicer v Grčijo, zakaj pa naj bi moral tožnik pridobiti mednarodno zaščito v Srbiji, kjer je bival le en dan, pa ne utemeljuje. Iz izpodbijane odločbe ne izhaja, ali je tožena stranka v postopku ugotavljala, ali je tožnik bival v Srbiji le zato, da bi si organiziral prevoz v drugo državo. Glede na navedeno po presoji sodišča ni utemeljeno stališče tožene stranke, da tožnik ni zaprosil za mednarodno zaščito v najkrajšem možnem času (5. točka prvega odstavka 55. člena ZMZ). Prav tako ne, da je za mednarodno zaščito zaprosil le zato, da bi se izognil odstranitvi iz države (6. točka prvega odstavka 55. člena ZMZ).

Po presoji sodišča pa bi morala tožena stranka tudi konkretno presoditi, zakaj niso izpolnjeni pogoji za priznanje subsidiarne oblike zaščite po tretjem odstavku 2. člena ZMZ. Tožena stranka je sicer pojasnila, da je splošno znano, da ne obstaja situacija mednarodnega ali oboroženega spopada, saj bi v nasprotnem primeru mediji v takšni situaciji v zadevni državi nedvomno poročali. Po presoji sodišča pa takšna obrazložitev v tem konkretnem primeru za odločitev ne zadostuje. Tožnik je namreč izrecno pojasnil, da je v očeh revolucionarjev vsak delavec, ki je delal za osebo po imenu A.A. izdajalec oziroma pripadnik starega režima. Zato bi tožena stranka morala pridobiti informacije o tem, ali bi bil tožnik, glede na njegove navedbe, ko je opravljal delo za osebo prejšnjega režima, soočen z utemeljenim tveganjem, da bi utrpel resno škodo, kot jo določa 28. člen ZMZ. Tožena stranka je v izpodbijani odločbi po presoji sodišča le na splošno ocenila, da v tožnikovi izvorni državi ne obstaja situacija mednarodnega ali notranjega oboroženega spopada oziroma splošna situacija nasilja takšne intenzivnosti, da bi že vsaka odstranitev tožnika vanjo posledično nujno kršila 3. člen Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Glede na navedeno po presoji sodišča tožnikove prošnje ni mogoče zavrniti kot očitno neutemeljene v pospešenem postopku, ne da bi pred odločitvijo pridobila informacije o stanju v Tuniziji, glede okoliščin, ki jih je zatrjeval tožnik.

Iz opisanih razlogov je sodišče na podlagi 3. točke prvega odstavka 64. člena Zakona o upravnem sporu (ZUS-1) tožbi tožnika ugodilo. Glede na to, da je sodišče presodilo, da se odločitev vrne toženi stranki v ponoven postopek, ni opravilo glavne obravnave, kakor je tožnik smiselno predlagal s tem, ko je predlagal svoje zaslišanje.

Datum zadnje spremembe: 17.12.2013